

Aprócskák

ADÁSVÉTEL

32 kg teljesítményű NDK, 4 éves, külső kompresszoros, lágyfagyalt-gép eladó. Érdeklődni: 65/12-732-es telefonon.

Szobai edzőkerékpár olasz gyártmányú, eladó. Érdeklődni: 18-547-es telefonon, esti órákban.

Agria ülőgarnitúra és egy komplett szekrény sor eladó. Érdeklődni: 16 óra után a 18-125-ös telefonon.

Fémkeretes, drótlüveg-betetés garázsajtó eladó. Érdeklődni: Szeged, Csongrádi sgt. 61. VI. em. 33.

5000 tő staticepalánta eladó. Érd.: 17 óra után Mórahalom, Lenin u. 2/A.

Speciális izomzaterősítő gép (NSZK) originál állapotban egyéneknek, vagy egyesületnek eladó. Érdeklődni: 19 óra után a 20-381-es telefonon.

JVC színes televízió eladó 37 cm-es átmérővel. Érdeklődni: Szeged, Szilléri sor 1/B VI. 18. Telefon: 29-044.

A szentesi Felszabadulás Tsz.-nél még kapható HRF tápkockás paprikapalánta. Érd. lehet: az 564-es telefonon, vagy személyesen a kertészet ágazatvezetőjénél.

Tomasz vízzivattyú 230-as, AEG sarokkösztűrű mindkettő új, eladó. Érd.: Mihálytelek, Fehérpart u. 65.

Csepel 111-es ipari varrógép eladó. Érdeklődni: 15 óra után Kassai u. 15. sz. alatt.

Oldalt kerek, újszerű állapotban lévő BMX-jellegű kerékpárt venni. Érdeklődni: Antal László, Szeged, Tabán u. 26. IV. 10. hétköznapi, este.

MF 70-es fűkasza utánfutóval eladó, Pusztaszer, Ságvári u. 12. Telefon: 62-75-103.

2 éves, 6,5 m hosszú Barba szekrény sor és Volkswagen 1600 TL hibás váltóval, műszaki nélkül eladó. Érdeklődni: a 30-745-ös telefonon, 21 óra után.

Eladó 1 db emeletes ágy, 1 gyerekágy, 1 dohányzóasztal, 1 bébikomp és 1 db roller. Telefon: 27-442, hétköznapi 17 óra után, hétvégén egész nap.

Suzuki kismotor és kempingkerékpár eladó. Érdeklődni: a 29-489-es telefonon.

Nagyothalló készülék és ütevfűrógép eladó. Érd.: a 29-489-es telefonon.

DA 350 Jawa pótalkatrészekkel eladó. Érdeklődni: 19 órától, Balástya, Bem u. 12.

Bontott fenyőgerenda 3,5 m hosszú, eladó. Érdeklődni: Teleki u. 9., 17 óra után.

Nagyvirágú Krizantém palánta azonnali és későbbi ültetésre eladó. Domaszék, Tanya 397. Telefonos úton balról az első tanya.

SZK—5-ös gabonakombáj eladó. Mórahalom, Kossuth park 8.

Wartburg Transz kistehergépkocsi eladó. Érdeklődni: ELSZO Kisszövetkezet Szeged, Moszkvai krt. 15. Tel.: 23-677.

Használt és stílbútorok vétele és eladása, OTP-hitelre is. Londoni krt. 20.

JÁRMŰ

Nyugati, 1500 cm³-es, meggyipiros, 5 sebességű, 0 km-es Lada személygépkocsimat elcsérélném 5 ajtós, 0 km-es Lada Samarára. Érdeklődni: 62/56-893-as telefonon.

Újszerű Lada kombi eladó. Érd.: 23-424-es telefonon, 15 órától.

UF-es 1200 Zsiguli, friss műszakival sürgősen eladó. Érdeklődni: Szilléri sgt. 47/A X. 27.

Fehér Dácia 1300-as 22000 km-rel eladó. Érdeklődni: 16—19 óra között. Szeged, Szilléri sgt. 49/B IX. 27.

1991-es Lada 2107 kiutalás eladó. Érdeklődni: a 81-451-es telefonon, Vass.

1990. évi Lada 1500 cm³-es kiutalás eladó. Áránálátot: „Remény 184128” jeligére a hirdetőbe.

2104-es Lada kombi, 2 éves eladó. Érdeklődni: Szeged, József A. sgt. 29., Tiszai.

1 db jó állapotban lévő, 56—11-es Zetor traktor háromszög vizsgáztatva és 1 db XT tárcsa eladó. Érdeklődni: mindennap, délután, Bordány, Meződűlő 12.

Dacia kombi 1700 km-rel eladó. Érdeklődni: a 64-463-as telefonon.

ÁLLATOK

Biogilisztá humusz-visszavásárlási szerződéssel ingyenes házhozszállítással eladó, hitel biztosított. Telefon: 29-682.

GARÁZS

Garázs eladó a Háló utcában. Érdeklődni: Római krt. 18/B I/1.

Vág utcai fűtött garázs eladó. Érdeklődni: a 22-289-es telefonon.

ALBÉRLET

Június—július—augusztus hónapra Újszegeden, a fürdő közelében lakást bérelnék. Telefon: 53-754.

LAKÁS

0 km-es Polski FIAT és hattyasi betelepített zártkert eladó, egy vagy másfél szobás lakásra cserélhető (lehetőleg belvárosi) értékegyeztetéssel. Érd.: telefonon pénteken 53-130.

1+2-es, tehermentes lakás sürgősen eladó. Megegyezzünk. Szeged, Ortutay u. 2/A IX. 26.

Szeged belvárosában, a Sóhordó u. vagy a Szent György tér környékén induló, vagy félkész társasház építkezésbe betársulnék készpénzzel II. emeletig. (100—120 m²). Érdeklődni: a 44-904-es telefonon.

Eladó 2+1-es, kihelyezett előterű lakás garázslehetőséggel. Érdeklődni: délutánonként, Csorba u. 3. III. 17.

INGATLAN

Két családnak, műhelynek, esetleg társasház építéshez is alkalmas lakóépület + telek eladó. Nádas u. 8. sz.

Sándorfalván, Tisza u. 16. sz. magánház nagy kerttel eladó.

Sándorfalván családi ház eladó. Érd.: esti órákban Sándorfalva, Rózsa u. 91.

Gázfűtési, családi ház melléképülettel eladó. Sándorfalva, Partizán u. 25.

Elcsérélném Tabán utcai, 2+2-es, 72 m²-es, földszinti, telefonos, tehermentes lakásomat 18 m²-es garázzsal és tápéi 210 n-öles zártkertet, faházzal szegedi kiskertes magánháza. OTP-tartozást átvállalok. Lakható, befejezés előtt álló ház is érdekel. Érd.: 29-177-es telefonon, 19 órától.

Kláralfalván, faluközpontban, 800 n-öles telken 200 m²-es ház eladó. Telefon: Kláralfalva 10.

Békerk utca elején 240 m²-es, 3 szintes, 5 szobás, 2 fürdőszobás, telefonos, tehermentes ingatlan nagy melléképülettel, 180 négyszögöl kerttel igényesnek eladó. 2 családnak és panzióknak is alkalmas. Érdeklődni: Szeged, Kemes u. 14/A fszt. 1., délután 17 órától.

100 m²-es kertes ház eladó aknás garázzsal. Érdeklődni: az 56-947-es telefonon.

Öreghegyen 2216 m² gyümölcsös eladó. Érdeklődni: Dorozsma, Gyalu u. 23.

MUNKAALKALMAK

Vállalatok, Kft.-szakszoportok, figyelem! Minősített hegesztő állást keres. „Kombinált V/1769” jeligére a Victor Hugo u. 5. hirdetőbe.

Fagylaltozóba adagolni tudó nyugdíjast keresek napi 5 óra munkaidőre. Telefon: 56-453. Érdeklődni: hétfő estétől.

Főállású alkalmazottat keres kisiparos betanított munkára. Lehetőleg műszaki szakmával rendelkezők jelentkezését várom. Gumigyártásban jártas, jogosítvánnyal rendelkezők előnyben. „Teljesítménybér V/1763” jeligére a Victor Hugo u. 5. hirdetőbe.

Francia, angol nyelvű vizsgával üzemmérnök bármilyen álláslehetőséget keres. „Magasépítő V/1762” jeligére a Victor Hugo u. 5. hirdetőbe.

Az Autófer Autójavító Leányvállalat Szeged, Sárosi u. 11. felvételre keres 2 műszakos munkakörbe autóalkatrész ismeretekkel rendelkező munkaerőt és számlázót 2 műszakos munkarendbe.

VILLÉP Kisszövetkezet építőipari kivitelezésben jártas, 4—5 fős villanyszerelő brigádot azonnali belépéssel felvesz. Telefon: 21-017. Szeged, Moszkvai krt. 9., 7—14 óráig.

Szobafestő szakmunkásokat felveszek. Érdeklődni: Tápé, Éva utca 21. szám alatt, 16 óra után.

Kőművest, segéd munkást állandóra felveszek. Szeged, Irinyi u. 18.

Kórház-Rendelőintézet belső ellenőrt, dietetikus nővert, szakképzett ápolót, mosodába férfi-női munkaerőt és nővérszállóra takarítónőt felvesz. Érdeklődni: a munkügyi osztályon, Tolbuhin sgt. 57.

Női szabó Interlockkal rendelkező varrónőt keres. „Sürgős V/1800” jeligére a Victor Hugo u. 5. hirdetőbe.

Szobafestő szakmunkást állandó, vagy alkalmi munkára azonnal felveszek. Csányi Zoltán, Dorozsma, Gyalu u. 23.

Szobafestő-mázoló szakmunkásokat állandó és alkalmi munkára felveszek. Magas kereseti lehetőség. Érdeklődni: a 25-595-ös telefonon, 16 óra után.

SZOTE Mikrobiológiai Intézet (Dóm tér II. emelet) előkészítő takarítói munkakörbe női munkatársat keres 5—10 éves munkaviszonnyal.

SZOTE Mikrobiológiai Intézet (Dóm tér II. emelet) titkárnői munkakörbe nyelvismerettel rendelkező perfekt gyors- és gépirót keres.

SZOTE I. sz. Belklinika munkavállalót keres portás munkakörbe. Jelenkezés a főnöknél.

A szegedi DEKOR Stúdió férfi, női munkaerőt keres. „Pillangó 184131” jeligére a hirdetőbe.

Debrecen Étterem keres mosogató-asszonyt délelőtti műszakba. Jelenkezni személyesen lehet.

Zöldség-gyümölcs kerteszetembe megbízható házaspárt alkalmazok. Jóságnevelés lehetséges. Érdeklődni: a 12-919-es telefonon.

EGYÉB

Fiatalember B, C, E kategóriás jogosítvánnyal főállású munkát keres. „Főállás V/1756” jeligére Victor Hugo u. 5.

Gyulán 2 db egyszobás, örökös üdülőhasználati jog eladó. Érd.: 62/45-543-as telefonon.

Makkosházán 18 m²-es üzletbérlet kiadó. Érdeklődni: Csongrádi sgt. 61. VI. em. 32.

Kiskutya mellé keresek nyugdíjast, aki napközben lakásban gondozná. „Állatszerető V/1802” jeligére a Victor Hugo u. 5. hirdetőbe.

Helyszinén készült sírkövek készítése kedvezménytel. Mérey u. 7.

Valutakereseti lehetőség kis befektetéssel. „Jó kereseti lehetőség 184116” jeligére a hirdetőbe.

INTIM SAROK

Három barátnő keresi 30 év körüli, 170 cm-nél magasabb férfiak ismeretét. „Fényképes válasz V/1784” jeligére a Victor Hugo u. 5. hirdetőbe.

Atomreaktor-baleset — tíz éve

Csernobil óta a világ nagyon érzékenyebbé vált az atomerőművekkel szemben. Pedig baleset — igaz kisebb — már korábban is volt, s ennek hatására még ma is foglalkoztatja a szakembereket.

Az USA Pennsylvania államában a Three Mile Island (TMI) atomerőművet a Susquehanna folyó egy szigetén építették fel, az első blokkot 1974-ben, a másodikat 1978. december 30-án helyezték üzembe. Az atomerőmű 16 kilométerre található Harrisburg várostól, és több kisebb település van az erőmű környékén.

Az üzemzavar 1979. március 28-án az éjszakai műszak idején történt a második blokkban. Hajnali 4 óra körül (máig tisztázatlan okok következtében) a reaktor szekunder körében lévő tápszivattyúk leálltak. A tápszivattyúk kiesése miatt a turbina leállt, de a reaktor nem, így a primer körökben a nyomás és a hőmérséklet emelkedni kezdett, mivel a szekunder kör nem szállította el a termelt hőenergiát. A reaktor végül a biztonságvédelmi láncnak egy tagja, a „primerköri nyomás magas” védelem állította le. A leállítás azt eredményezi, hogy az energia-termelés alapját képező maghasadás nem folytatódik. A lényeges különbség azonban a hagyományos fűtőanyagokkal dolgozó erőművekhez képest az, hogy a maghasadás során keletkezett hasadási termékek radioaktivitása még jelentős energiák forrása. Jóllehet a leállított reaktor teljesítménye csökken, egy TMI-2 reaktor

még a leállítás után eltelt 24 óra múlva is jelentős hőenergia leadására képes. Ezért a primerköri hűtőközeg keringését és a primerkörből a hő elvezetését a leállítás után is biztosítani kell. A szekunderkör üzemzavari tápvíz ellátását — amely szükséges lett volna a primerköri hő elvezetéséhez — nem tudták megoldani, mert az üzemzavari tápvonalat korábban karbantartási munkák során lezárták. Ilyen körülmények között a blokkot nem volt szabad üzemeltetni. A hűtés elégtelensége miatt a primerkörben keringő víz hőmérséklete és nyomása tovább nőtt.

A növekvő nyomás kinyitott egy biztonsági szelepet, amely a nyomás lecsökkenése után műszaki hiba miatt nem zárodott el. Ennek — és az ezt követő operátori, tehát emberi tévedések — következtében radioaktív víz és gáz távozott a környezetbe. A kibocsátott radioaktív anyagok a környezeti sugár-szint átmeneti növekedéséhez vezettek. Március 30-án Pennsylvania kormányzója elrendelte, hogy az atomerőmű 8 kilométeres körzetében élő kisgyermek és terhes anyák lehetőség szerint hagyják el a környéket, a felnőtt lakosság pedig maradjon a lakásán bezárkózva. Ez az intézkedés természetesen pánikot okozott, ám az üzemzavarból származó környezeti hatások korántsem voltak nagyon súlyosak.

A baleset óta több mint 150 tonna károsodott üzemanyagot és törmelékot távolítottak el a reaktoredényből.

Különleges légcsavarral

Nagyobb távolságokon a sugárhajtású gázturbinás repülőgépek sebességi fölényre még elviselehetővé teszi a nagy fogyasztás okozta költség-többletet. A középhosszútávú repülésnél — 800—2500 kilométer megtételénél — azonban néhány százalékos költségcsökkentés is roppant nagy jelentőségű. Lesz is lehetőség a költségek csökkentésére, mert bevezetik a légcsavaros-gázturbinás hajtást, de új, különleges légcsavarakkal.

Arról van szó, hogy a korábbi kettő- és a későbbi négylapátos, aránylag karcsú és nagy átmérőjű légcsavarak helyett kis átmérőjű, soklapátú, széles, lapos, ívelt, szabályszerűen hajlított légcsavarakat hajtanak meg a könnyű és nagy teljesítményű gázturbinával. Ezek a soklapátú „ventillátorok” mintegy tízszer akkora turbina-teljesítményt képesek a repülőgép hajtására közvetíteni, mint a velük azonos átmérőjű hagyományos légcsavarak. Ezt az új-fajta propellert — megkülönböztetésül a klasszikus légcsavartól — prop-fannak (ventillátor-légcsavarnak) nevezték el. A légcsavaros gázturbinának pedig turbo-prop a neve.

A prop-fannal hajtott repülőgép alig lassúbb a sugárhajtásúaknál, óránként 750—800 kilométeres sebességgel haladhat, mégsem kell tartani a hanghajtár elérésétől, hiszen a sok lapát révén csökkenthető a propeller átmérője, tehát kisebb a csavarhegy kerülési sebessége. Nagy előny viszont, hogy az eké-ként navigáló gép fajlagos fogyasztása 15—30 százalékkal is kisebb lehet!

Szkandium

A szkandium ritkafém eddigi legnagyobb készletét fedezték fel a geológusok Norvégiában. A ritka földfémek csoportjához tartozó szkandiumból lézerfegyverekhez alkalmas kristályokat lehet előállítani, ezért a felfedezés stratégiai jelentőségű. A szupravezetés jelenségét hasznosító fizikusoknak is nagy szükségük van a szkandiumra. Eddig csak az uránfeldolgozás melléktermékeként, kis mennyiségben jutottak hozzá a szkandiumhoz: a világ 1985-ös szkandium felhasználását csupán száz kilogrammra becsülik. A most felfedezett norvég szkandiumkincs mennyisége legalább öttonnányi.

*

Az univerzum kora

Lehet, hogy az univerzum nyolcmilliárd évvel fiatalabb, mint a kutatók eddig feltételezték? Az európai déli csillagvizsgálóban először sikerült meghatározni a holland csillagásznak a hosszú életű tórium-232 arányát a Naprendszeren túli csillagokban. Eddig azért nem lehetett a radioaktív bomlást felhasználni az univerzum korának meghatározására, mert nem tudhatták, hogy a kormeghatározáshoz felhasznált elem mikor keletkezhetett. A 14 milliárd év felezési idejű tórium-232 esetében biztosabb lehet a következtetés. Ennek alapján a holland kutató arra a váratlan, de kikerülhetetlen végkövetkeztetésre jutott, hogy a világegyetem kora nem 16—18 milliárd év, mint eddig feltételezték, hanem csupán tízmilliárd év.

Lézerszike

A lézeres sebészetnek mindmáig legkedveltebb vágóeszköze a szén-dioxid-lézer. Ennek erős infravörös fénysugara könnyen és pontosan vágja a testszöveteket, az ereket pedig égető hatással lezárja, úgyhogy a vérzés abbamarad. Egy hibája azonban van: fényét a hagyományos üvegszál nem vezeti, mert az az infravörös fény hullámhosszán átlátszatlan. Ezért a szén-dioxid-lézeres szikét csak nyitott műtétekben tudják használni. Vannak ugyan olyan optikai szálak is, amelyek vezetik az infravörös fényt, de mert azok vagy nagyon merevek, vagy az anyaguk mérgező, a műtéti eljárásoknál nem alkalmazhatók. Izraeli mérnökök most legyőzték ezt az akadályt.

Az új lézerszike fényvezetője vékony műanyag cső, s ennek a belső fala tükröző fémréteggel van bevonva. Az infravörös fény a cső levegővel töltött belsejében halad, sokszorosan visszaverődve a tükröző belső falról. Ugyanabba a csőbe látható fényt is bevezethetnek, s a sebész vele megcélozhatja a vágandó helyet. Így ezzel a szikével már a test belsejében is végrehajtható műtétek. A fejlesztők azt remélik, hogy a fényvezető csőnek az átmérőjét akár 1 milliméterre is lecsökkenthetik, s akkor azt katéterként szintén alkalmazhatják. Például elmesesedés miatt elzáródott ereket tehetnek vele átjárhatóvá. Az új lézerszikét egyelőre még csak kutyákon próbálták ki.

* * *

Beteg a Föld

Az orvos figyelmeztette a beteget: „Tessék kevesebb húst enni, részesítse előnyben a vegetáriánus étkezést. A lakását napelemekkel fűtse, garázsában pedig tartson kerékpárt. Amennyiben nem így él, megvannak számlálva a napjai.” A diagnózist ennél pontosabb fogalmazásban márciusban kapta meg a világ a washingtoni székhellyel működő Worldwatch Institute kutatóitól, akik 1984 óta minden évben elkészítik jelentésüket. Az Intézetet Lester Russel Brown alapította 1974-ben, s azóta is vezeti, a tények szerint kevés sikerrel. „Vesztesre állunk; ha nem vetünk véget a környezet esztelen rombolásának, a következmények jövöhetetlenek lesznek.” Az 1990-es diagnózis tehát semmit sem változott a korábbiakhoz képest. A könyv éppen emiatt nagyobb teret szentel az „egészséges társadalom” reményének. A recept látszólag egyszerű: éljen úgy, hogy ne veszélyeztesse az elkövetkező nemzedékek létét. Megnevezi a veszélyforrásokat is. Eszerint az élelmiszer-tartálékok kimerülése súlyosabb katasztrófával fenyeget az olajkutat kiapadásánál. Évente 86 millióval növekszik a Föld lakossága. A passzívum is óriási, az erdőirtás és a betonültetés 24 milliárd tonnányi műtőanyagot pusztít el. Ráadásul a gazdag országok pazarló módon élnek, növekvő étvággyal nem képes lépést tartani sem az állattenyésztés, sem a takarmánytermelés. Az ENSZ becslése szerint 2030-ban 9 milliárd ember él majd bolygónkon, ez legalább 1 milliárddal több, mint amennyit a Föld megengedhet magának, állítják Brown úr kutatói.

Ráadásul az analfabéták száma is növekszik. Így aztán egyre kevesebben olvashatják el, hogy mit kellene tenniük, hogy megmenték a Földet.

A DM-PRESS telefonszáma: 12-370
Közületeknek is!

Hívható: hétfő, csütörtök, péntek, szombat 9—13-ig
kedd: 9—15-ig
szerdán: 8—10-ig